

Dosarul nr. 2ra-97/23
2-20162660-01-2ra-23012023

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. A. Sârbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, I. Dănăilă, S. Pilipenco)

Î N C H E I E R E

22 noiembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Diana Burleac, reprezentată de avocatul Andrei Dunas,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Diana Burleac împotriva lui Vladimir Burleac, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori, eliberarea permisiunii la perfectarea buletinelor de identitate și pașapoartelor pe numele copiilor minori fără acordul tatălui, eliberarea permisiunii la ieșirea/intrarea copiilor minori din/în Republica Moldova fără acordul tatălui, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a admis apelul declarat de către Vladimir Burleac, reprezentat de avocatul Marina Galupa, s-a casat integral hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 24 decembrie 2020, Diana Burleac, reprezentată de avocatul Andrei Dunas, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Burleac, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul, solicitând:

- stabilirea domiciliului copiilor minori XXXX XXX și XXXX XXXX împreună cu mama copiilor, Diana Burleac, pentru educația și întreținerea acestora;
- stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori XXXX XXX și XXXX XXXX în sumă fixă de 2 500 de lei pentru fiecare copil minor, cu dispunerea încasării de la pârâtul Vladimir Burleac în beneficiul copiilor minori XXXX XXX și XXXX XXXX a sumei de 2 500 lei pentru fiecare copil minor;

- eliberarea permisiunii privind perfectarea buletinelor de identitate și a pașapoartelor pe numele copiilor minori XXXX XXX și XXXX XXXX fără voința și acordul tatălui Vladimir Burleac;

- eliberarea permisiunii privind ieșirea și intrarea multiplă din/în Republica Moldova a copiilor minori XXXX XXX și XXXX XXXX, fără voința și acordul tatălui Vladimir Burleac;

- încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 450 lei și a sumei de 6 000 lei pentru asistența juridică.

În motivarea cererii de chemare în judecată, a indicat că s-a aflat în căsătorie cu pârâtul în perioada 03 martie 2006 – 12 octombrie 2020. Din căsătorie au doi copii minori comuni: XXXX XXX, născut la XX XXXX XXX, și XXXX XXXX, născut la XX XXXXX XXX.

Desfacerea căsătoriei a avut loc la 12 octombrie 2020, divorțul fiind trecut în registrul actelor de stare civilă la nr. XXX, la data de 23 octombrie 2020 de către Serviciul Stare Civilă Cahul, fapt confirmat prin certificatul de divorț seria D-IV nr.XXXXXXXXX.

A menționat că, în perioada 13 decembrie 2010 – 13 decembrie 2019, pârâtul Vladimir Burleac a executat pedeapsa privativă de libertate în Federația Rusă, unde și-a creat o altă familie, fiind în relație de concubinaj cu o altă femeie.

Astfel, întrucât locuiesc separat și nu au ajuns la un acord comun în privința domiciliului copiilor minori, consideră necesar de a determina domiciliul copiilor cu mama. Pârâtul până în prezent a manifestat un dezinteres față de creșterea și educația copiilor.

A notat că pentru a asigura un trai decent copiilor, a fost nevoită să plece peste hotarele Republicii Moldova, pe când pârâtul din anul 2010 până în prezent nu a participat nici într-un mod la educația și creșterea copiilor, practic, nu s-a constituit nici o relație între copiii minori și tatăl acestora, eschivându-se mereu de la exercitarea atribuțiilor părintești, inclusiv și de la obligația de întreținere a acestora.

A indicat că, dispune de condiții materiale suficiente pentru a asigura un nivel de trai decent copiilor, pentru sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală, educarea și pregătirea profesională, deține condiții de trai corespunzătoare și are posibilitatea de a le oferi strictul necesar pentru dezvoltarea normală a copiilor.

A relatat că, conform certificatului din 22 octombrie 2020, eliberat de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, a fost prezentată informația privind valoarea minimului de existență, calculat în conformitate cu Ghidul Metodologic cu privire la modul de calculare al acestuia, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 285 din 30 aprilie 2013, care a constituit în semestrul I 2020 în total pe țară, în medie pe lună pentru un copil în vârstă de 7 – 17 ani – 2 261,50 de lei. Suma data constituie minimul de existență pentru un copil, însă nu acoperă toate necesitățile copilului necesare pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și psihologică armonioasă a acestuia, nu include și alte cheltuieli ca asigurarea cu spațiu locativ, fie în proprietate, fie în locațiune, achitarea serviciilor, asigurarea unui mod sănătos de viață, cheltuielile legate de tratamentul eficient al copilului minor, cheltuieli legate de activitățile școlare, cheltuieli pentru activități culturale și sociale.

Prin urmare, consideră că suma indicată de Biroul Național de Statistică este foarte mică pentru creșterea și întreținerea unui copil minor, deoarece nu include alte multiple cheltuieli legate de dezvoltarea normală a copiilor minori.

A subliniat că, copiii minori își fac studiile la liceu. Pentru fiecare copil minor lunar se achită taxa care este constituită din taxa ce se alocă în fondul școlii și taxa ce se alocă în fondul clasei, suma lunară constituie 300 lei pentru fiecare copil. De asemenea, lunar sunt suportate cheltuieli financiare pentru achitarea mesei, procurarea rechizitelor necesare, care la rândul său aceste cheltuieli lunare ajung în mărime de 400 lei pentru fiecare copil în parte. La fel, copiii frecventează sistematic activități extrașcolare ce necesită anumite cheltuieli și anume: ore de meditație, ore suplimentare la limba engleză, unde lunar se achită o taxă de 1 500 lei pentru fiecare copil minor în parte.

Suplimentar, a indicat că unul din copii este legitimat în grupa de vârstă U – 12 în cadrul AO Fotbal Club „Cahul – 2005”, din anul 2009 până în prezent, fapt confirmat prin referința nr. 96 din 02.12.2020, eliberată de președintele AO FC „Cahul – 2005”, unde lunar suma cheltuielilor se estimează în mediu la 500 lei, iar pentru participarea în cadrul diferitor campionate sportive de nivel național și internațional suma cheltuielilor se estimează în jur de 8000 – 10 000 de lei, în dependență de numărul de participări la competiții/campionate sportive.

A mai notat că, celălalt copil este încadrat în grad de dizabilitate „sever”, conform certificatului de încadrare în grad de dizabilitate, care necesită tratament, investigații, reabilitare medicală, consiliere și asistență psihologică, psihoterapie etc., ceea ce necesită cheltuieli lunare în mediu în sumă de 2 000 lei, în dependență de agravarea sau ameliorarea bolii.

La fel, a indicat că pentru contractul de locațiune achită lunar sumă de 200 euro, ceea ce constituie echivalentul a 4 000 de lei, iar pentru achitarea serviciilor comunale, pentru perioada lunilor iulie – octombrie a fost achitată suma de 2 074,85 de lei, iar pentru perioada rece a anului plata pentru gazele naturale consumate se mărește, întreținerea și achitarea abonamentelor telefoanelor mobile, internet etc.

A relevat că, pentru asigurarea unui mod sănătos de viață copiilor minori este necesar de a fi alimentarea corespunzătoare a acestora, ceea ce constituie surse financiare costisitoare, pentru dezvoltarea fizică, morală și spirituală a copiilor minori, care în mediu ar constitui minim câte 3 000 de lei pentru fiecare copil în parte.

La fel, a invocat că întâmpină dificultăți în obținerea unei declarații notariale de la tatăl copiilor minori prin care acesta să-și exprime acordul pentru perfectarea buletinelor de identitate și pașapoartelor pentru copiii minori și să-și exprime acordul pentru posibilitatea plecării copiilor peste hotarele țării însoțiți de mama acestora. Astfel, pentru plecarea peste hotarele țării autoritățile unor state pot cere acordul tatălui la perfectarea actelor de identitate, buletin de identitate și pașaport.

A susținut că, în astfel de situații este în imposibilitatea organizării unor evenimente, vacanțe copiilor prin plecarea la munte, la mare sau la diferite stațiuni sanatoriale peste hotarele țării împreună, deoarece impedimentul major este lipsa acordului tatălui.

A invocat că, de multe ori a încercat să obțină acordul autentificat notarial al tatălui copiilor, însă toate încercările s-au dovedit a fi zadarnice. În acest sens a

adresat multiple solicitări atât verbale către pârât, cât și în scris, însă pârâtul permanent a ignorat aceste solicitări și nu a binevoit să-și exprime acordul privind perfectarea buletinelor de identitate, a pașapoartelor copiilor. La fel, nu a binevoit să-și exprime acordul pentru plecarea peste hotarele țării a copiilor minori.

A reiterat că, prin acțiunile pârâtului poate fi încălcat dreptul constituțional copiilor la libera circulație, drept prevăzut și garantat prin prevederile art. 27 alin. (2) din Constituție.

Prin hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Diana Burleac.

S-a determinat domiciliul copiilor minori, XXX XXX, născut la XX XXX XXXX, și XXX XXXX, născut la XX XXXX XX, cu mama, Diana Burleac.

S-a încasat de la Vladimir Burleac în beneficiul Dianei Burleac pensia de întreținere a copilului minor XXX XXXXX, născut la XX noiembrie XX, în mărime de 2 500 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, 24 decembrie 2020, până la atingerea majoratului de către copilul minor.

S-a încasat de la Vladimir Burleac în beneficiul Dianei Burleac pensia de întreținere a copilului minor XXXX XXX, născut la XX septembrie XXX, în mărime de 2 500 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, 24 decembrie 2020, până la atingerea majoratului de către copilul minor.

S-a încasat de la Vladimir Burleac în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 800 lei, conform art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă.

S-a dispus executarea imediată a hotărârii privind încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori XXX XXXXX, născut la XX noiembrie XX, și XXXX XXX, născut la XX septembrie XXX, în mărime de 2 500 lei lunar, pentru fiecare copil minor în parte, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată, 24 decembrie 2020, până la atingerea majoratului de către copiii minori.

S-a acordat dreptul mamei Diana Burleac la perfectarea tuturor actelor necesare în privința copiilor minori XXX XXXXX, născut la XX noiembrie XX, și și XXXX XXX, născut la XX septembrie XXX, în lipsa acordului tatălui Vladimir Burleac.

S-a permis ieșirea-intrarea peste hotarele Republicii Moldova a copiilor minori XXX XXXXX, născut la XX noiembrie XX, și și XXXX XXX, născut la XX septembrie XXX, împreună cu mama Diana Burleac, în lipsa acordului tatălui Vladimir Burleac.

S-a încasat de la Vladimir Burleac în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 450 lei cu titlu de taxa de stat.

S-a încasat de la Vladimir Burleac în beneficiul Dianei Burleac cheltuielile de judecare a cauzei în sumă de 682 lei pentru înștiințarea publică a pârâtului.

S-a încasat de la Vladimir Burleac în beneficiul Dianei Burleac cheltuielile de judecare a cauzei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în mărime de 6 000 lei.

La 05 octombrie 2021, Vladimir Burleac, reprezentat de avocatul Marina Galupa, a declarat apel împotriva hotărârii din 13 aprilie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, solicitând casarea hotărârii.

La 27 ianuarie 2022, Vladimir Burleac, reprezentat de avocatul Marina Galupa, a depus cerere de apel motivată, solicitând casarea hotărârii din 13 aprilie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinse ca neîntemeiate cerințele reclamantei Diana Burleac privind determinarea

domiciliului copiilor minori și perfectarea actelor, intrarea/ieșirea de pe teritoriul R. Moldova în lipsa acordului tatălui și micșorarea cuantumului pensiei alimentare de la Vladimir Burleac în folosul Diane Burleac pentru întreținerea copiilor minori în sumă de câte 1 150 lei lunar pentru fiecare copil, de la data depunerii acțiunii până la majoratul copiilor.

Prin decizia din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de către Vladimir Burleac, reprezentat de avocatul Marina Galupa, .

S-a casat integral hotărârea din 13 aprilie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri după cum urmează.

S-a respins ca neîntemeiată cerința cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori XXX XXXX, născut la XX noiembrie XXX, și și XXXX XXX, născut la XX septembrie XXX.

S-a încasat de la Vladimir Burleac, în beneficiul Diane Burleac, pensia de întreținere a copilului minor XXX XXXX, născut la XX noiembrie XXX, în mărime de 1 500 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, 24 decembrie 2020, până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Vladimir Burleac, în beneficiul Diane Burleac pensia de întreținere a copilului minor XXX XXX, născut la XX septembrie XXX, în mărime de 1 500 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată, 24 decembrie 2020, până la atingerea majoratului de către copil.

S-a respins cerința cu privire la permisiunea ieșirii/intrării peste hotarele Republicii Moldova a copiilor minori XXX XXXX, născut la XX noiembrie 2005, și Eugeniu Burleac, născut la 08 septembrie 2008, împreună cu mama lor Diana Burleac, în lipsa acordului tatălui Vladimir Burleac.

S-a respins cerința cu privire la acordarea dreptului mamei Diana Burleac la perfectarea tuturor actelor necesare în privința copiilor minori XXX XXXX, născut la XX noiembrie XXXX, și XXX XXXX, născut la XX septembrie XXX, în lipsa acordului tatălui Vladimir Burleac.

S-a încasat de la Vladimir Burleac în beneficiul statului taxa de stat în mărime 793,80 lei.

S-a încasat de la Vladimir Burleac în beneficiul lui Diane Burleac cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 4 000 lei.

S-a încasat de la Vladimir Burleac în beneficiul lui Diane Burleac cheltuielile de judecare a cauzei în sumă de 682 lei pentru înștiințarea publică a părâtului.

În motivarea deciziei, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul a conchis că soluția primei instanțe a fost dată fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, criteriu care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată hotărârea în partea admiterii cerinței de stabilire a domiciliului copiilor minori în condițiile în care în această parte apelantul nu și-a exprimat dezacordul privind stabilirea domiciliului copiilor minori cu mama. Totodată, copiii minori au împlinit vârsta de 14 ani. Reieșind din conținutul avizului concluzie a Direcției Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul, minorii având deja împliniți 14 ani și-au exprimat dorința de a locui cu mama.

Prin urmare, Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul a conchis în privința necesității casării hotărârii primei instanțe asupra admiterii acestei pretenții.

Totodată, a susținut că instanța de fond corect a reținut că apelantul Vladimir Burleac urmează să achite pensia pentru întreținerea copiilor minori până la atingerea majoratului acestora, însă, incorect a determinat cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă în mărime de 2 500 lei, ce urmează a fi încasată de la apelant în beneficiul intimatei pentru fiecare dinte copii minori. Colegiul a reținut că cuantumul pensiei pentru întreținerea copiilor minori, încasat de la Vladimir Burleac în beneficiul reclamantei Dinan Burleac, în mărime de 2 500 lei lunar pentru fiecare copil, este disproporționată și nu corespunde cheltuielilor reale suportate pentru întreținerea copiilor minori de ambii părinți. Pe când suma de 1 500 lei pentru fiecare copil ar corespunde întocmai prevederilor art.74, 76 din Codul familiei și constituie o sumă suficientă și echitabilă în raport cu obligațiile ambilor părinți, ținând cont de interesul primordial al copilului minor la o întreținere decentă.

La fel, instanța de apel a considerat că în cazul dat suma de câte 1500 lei lunar ar fi una rezonabilă și nu ar fi împovărătoare pentru apelant.

Cât privește soluția primei instanțe privind acordarea dreptului Dianei Burleac la perfectarea tuturor actelor necesare în privința copiilor minori, fără acordul tatălui, instanța de apel o atestă ca fiind neîntemeiată, or, atât la eliberarea buletinului de identitate, cât și la eliberarea pașaportului unui copil minor, legiuitorul național nu a stipulat expres despre obligativitatea prezentării acordului celuilalt părinte pentru a primi unul din aceste acte de identitate, fiind necesară doar declarație în scris a unuia din părinți, hotărârea instanței de judecată definitivă și irevocabilă cu privire la desfacerea căsătoriei sau, după caz, cu privire la întreținerea și domiciliul copilului minor.

Colegiul a remarcat că pretenția dată are un caracter pur formal, la materialele cauzei lipsind careva probe care ar confirma refuzul tatălui de a-și da acordul la perfectarea actelor de stare civilă sau de călătorie pentru copiii minori. Totodată, pentru perfectarea actelor de stare civilă a copilului minor este suficientă declarația scrisă doar a unuia dintre părinți privind acordul perfectării actelor de identitate.

Drept urmare, Colegiul a reținut că nu se atestă nici un temei legal pentru a admite cerința reclamantei privitor la permiterea ieșirii peste hotarele R. Moldova a copiilor minori împreună cu mama lor, fără acordul tatălui, așa cum în temeiul art. 3 alin. (2) din Legea cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova nr. 269 din 09 noiembrie 1994, minorii au dreptul de a ieși și intra în Republica Moldova numai însoțiți de unul dintre reprezentanții lor legali, respectiv, norma legală nu instituie ca condiție obligatorie deținerea acordului autentificat notarial al celuilalt părinte pentru ca minorul să plece peste hotarele țării.

Totodată, declarația legalizată notarial al celuilalt părinte în care permite plecarea copilului peste hotare, se solicită ca condiție obligatorie, în cazul în care minorul pleacă să domicilieze în străinătate, potrivit art. 1 alin. (4) din Legea cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, situație neaplicabilă cazului.

În concluzie, instanța de apel a reiterat că instanța de fond neîntemeiat a admis cerința reclamantei și a permis ieșirea/intrarea peste hotarele Republicii Moldova a copiilor minori împreună cu mama lor Diana Burleac, în lipsa acordului tatălui Vladimir Burleac.

La 29 decembrie 2022, prin intermediul poștei terestre (vol. II, f.d.11), Diana Burleac, reprezentată de avocatul Andrei Dunas, a declarat recurs, solicitând

admiterea recursului, casarea deciziei din 03 noiembrie 2022 a Curții de Apel Cahul și menținerea hotărârii din 13 aprilie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

În motivarea recursului, a invocat că decizia instanței de apel este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, în baza temeiului de recurs prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. c), alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă.

A menționat că, instanța de apel a interpretat eronat circumstanțele cauzei, a interpretat și aplicat eronat legea materială, iar în consecință a adoptat o hotărâre ilegală. Instanța de apel nu a avut temei legal de casare a hotărârii primei instanțe, axându-se doar pe motivele formale prezentate de avocatul apelantului, motive ce au fost examinate și cercetate de instanța de fond.

A susținut că nu este clară poziția instanței de apel, atunci când insistă asupra încălcării normelor de procedură admise de instanța de fond, precum că copiii minori urmau să fie audiați în ședința de judecată în legătură cu faptul că au împlinit vârsta de 14 ani, pe când însăși instanța de apel a dispus, prin încheiere, asigurarea prezenței lor pentru a fi audiați în cadrul ședinței, ca, ulterior, tot instanța de apel să renunțe la audierea copiilor prezenți la ședința de judecată, pe motiv că nu mai este relevantă audierea acestora, fapt ce a trezit nedumeriri și dubii privind imparțialitatea judecătorilor.

A mai notat că, instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Suplimentar, a invocat că, la emiterea deciziei, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că interesele copilului prevalează în fața altor interese atunci când se iau măsuri cu privire la copil. Instanța de apel, contrar tuturor normelor, a micșorat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori, ceea ce constituie o concluzie greșită și neîntemeiată, fiind încălcat dreptul copiilor minori la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea lor fizică, mintală, spirituală, morală și socială.

Totodată, a indicat că instanța de apel neîntemeiat a respins cerința cu privire la permisiunea ieșirii/intrării peste hotarele Republicii Moldova a copiilor minori.

A relevat că, că prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecătii, a stabilit corect starea de fapt și situația real existentă a litigiului, a identificat și aplicat corect normele materiale și procedurale, adoptând o hotărâre întemeiată și legală, iar cererea de apel o consideră neîntemeiată, conținând formulări declarative și reducându-se, în mare parte, la critici formale în privința soluției instanței de fond.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces, la 21 decembrie 2022, prin intermediul poștei terestre (vol. I, f.d. 231), însă dovada de recepționare a acesteia lipsește.

Prin urmare, Completul de judecată constată că recursul declarat de Diana Burleac, reprezentată de avocatul Andrei Dunas, la 29 decembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, este depus în termen.

La 23 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (vol. II, f.d.16).

Până la examinarea recursului, intimații nu și-au valorificat drepturile sale procedurale și nu au depus referință la recursul declarat de către Diana Burleac, reprezentată de avocatul Andrei Dunas,.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de Diana Burleac, reprezentată de avocatul Andrei Dunas, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de Diana Burleac, reprezentată de avocatul Andrei Dunas, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, 29 decembrie 2022, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

Din analiza recursului declarat rezultă că, Diana Burleac, reprezentată de avocatul Andrei Dunas, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data de 29 decembrie 2022.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurența a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, normă citată supra, nu a stabilit interpretarea în mod eronat a legii de către instanța judecătorească.

În context, Completul de judecată constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenței cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat de către Diana Burleac, reprezentată de avocatul Andrei Dunas, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de Diana Burleac, reprezentată de avocatul Andrei Dunas, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept

urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Diana Burleac, reprezentată de avocatul Andrei Dunas.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos